

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

RPO-661873-VI/10/AB

00-090 Warszawa   Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 22 827 64 53

Warszawa, 16. XII. 2010r

Pan

Jan Vincent - Rostowski

Minister Finansów

Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

Otrzymałam wniosek Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Adama Krupy w sprawie sankcji za niezłożenie w obowiązującym terminie zestawienia oświadczeń o przeznaczeniu nabywanych olejów i paliw na cele opałowe, przewidzianej w art. 89 ust. 16 ustawy z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2009 r. Nr 3, poz. 11 ze zm.; zwanej dalej „ustawą”) i kumulowania jej z odpowiedzialnością karną skarbową.

Stwierdzić należy, że w sytuacji gdy o zastosowaniu stawki obniżonej rozstrzyga przeznaczenie olejów lub paliw na cele opałowe przyjęty w ustawie mechanizm kontrolny nie budzi zastrzeżeń - z jednym wyjątkiem, którego dotyczy wniosek.

Z art. 89 ustawy wynika, że taka sama sankcja podatkowa jest stosowana w przypadku nieprawidłowego sporządzenia oświadczeń, jak i w przypadku uchybienia polegającego na niezłożeniu w terminie ich zestawienia. Obowiązki ciążące na sprzedawcy w zakresie prawidłowego sporządzenia oświadczeń są racjonalnie uzasadnione celem rozwiązań kontrolnych, jakim jest zapobieganie opodatkowaniu obniżonymi stawkami akcyzy sprzedaży olejów i paliw, ostatecznie wykorzystanych jako silnikowe, które są opodatkowane wyższą stawką akcyzy. W konsekwencji

w przypadku uchybienia tym obowiązkom obciążenie sprzedawcy podatkiem akcyzowym obliczonym według stawek sankcyjnych jest umotywowane, bowiem jeśli nie zapewnił on ustawowo wymaganych dowodów, że sprzedane oleje i paliwa zostaną przeznaczone na cele opałowe bezpodstawne jest stosowanie stawki obniżonej. Sprzedawca paliw, jako profesjonalista w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, o ile chce prowadzić sprzedaż olejów i paliw na cele opałowe winien dołożyć należytej staranności w realizacji warunków, od których ustawodawca uzależnił stosowanie stawek obniżonych.

W mojej ocenie nie ma uzasadnienia dla zastosowania takiej samej sankcji podatkowej, gdy sprzedawca uchybi obowiązkowi złożenia w terminie zestawienia oświadczeń spełniających ustawowe warunki. W tym bowiem przypadku dokumentacja pozwala na ocenę prawidłowości stosowania stawek obniżonych. W sytuacji, gdy zostaje osiągnięty cel mechanizmu kontrolnego - którego podstawowym instrumentem są oświadczenia nabywców - sankcja podatkowa jest niewspółmierna do wagi naruszonych obowiązków. Wprawdzie zestawienie oświadczeń ułatwia organom podatkowym weryfikację rzetelności tak sprzedawcy, jak i nabywców paliw, lecz wystarczającym instrumentem dyscyplinującym sprzedawcę, który nie złożył zestawienia w obowiązującym terminie, jest sankcja przewidziana w ustawie z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy (Dz. U. z 2007 r. Nr 111, poz. 765 ze zm.), stosowana w przypadku niezłożenia w terminie deklaracji podatkowych lub oświadczeń, gdy nie dochodzi do narażenia podatku na uszczuplenie (art. 56 § 4).

Wnioskodawca argumentuje, że art. 86 ust. 16 ustawy - w części, w jakiej pozbawia podatnika prawa do stosowania obniżonej stawki akcyzy z powodu złożenia zestawienia oświadczeń po upływie obowiązującego terminu i zobowiązuje do zapłaty podatku według wyższej stawki - nie jest zgodny z art. 21 ust. 1 Dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz. U. UE. L. 03. 283.51; Dz. U. UE-sp.09-1-405). Przepis ten stanowi: „Poza przepisami ogólnymi definiującymi zdarzenie powodujące powstanie zobowiązania podatkowego i przepisami dotyczącymi uiszczania podatków przedstawionymi w dyrektywie 92/12 EWG, kwota opodatkowania od produktów energetycznych staje się

wymagalna przy wystąpieniu zdarzeń powodujących powstanie obowiązku zgodnie z art. 2 ust. 3 niniejszej dyrektywy". Natomiast z art. 2 ust. 3 Dyrektywy energetycznej wynika, że dopiero: „W przypadku przeznaczenia do wykorzystania, oferowania na sprzedaż lub wykorzystywania jako paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania produkty energetyczne inne niż te, których poziom opodatkowania został określony w niniejszej dyrektywie, podlegają podatkowi zgodnie z wykorzystaniem, według stawki przyjętej dla równoważnego paliwa do ogrzewania lub paliwa silnikowego". Wprowadzenie do ustawy dodatkowego warunku, jaki stanowi złożenie w terminie zestawienia oświadczeń, a wywołującego skutek równoznaczny z objęciem sprzedaży olejów i paliw opałowych wyższą stawką akcyzy jest niezgodne z przywołanymi przepisami dyrektywy energetycznej.

Uprzejmie proszę Pana Ministra o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie.

Końcowo proszę o wyjaśnienie w jaki sposób została określona wysokość drugiej ze stawek sankcyjnych - 2.047,00 zł/1.000 kilogramów - dla wyrobów, których gęstość w temperaturze 15° C jest równa lub wyższa od 890 kilogramów/metr sześcienny (art. 89 ust. 4 pkt 1 ustawy). Wysokość pierwszej z nich - 1.822,00 zł/1.000 litrów - jest taka jak przewidziana dla benzyn lotniczych, paliw typu benzyny do silników odrzutowych oraz nafty pozostałej i pozostałych paliw silnikowych, zaś druga nie ma odpowiednika wśród stawek akcyzy na wyroby energetyczne.

Łącząc wyznaczy szacunkowo

Jerzy Jędrzejko